

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет міжнародних відносин
Кафедра міжнародних відносин і регіональних студій

СИЛАБУС
освітнього компонента
Вступ до фаху «Міжнародні відносини»

підготовки бакалавра

**спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні
комунікації та регіональні студії»
освітньо-професійної програми
«Міжнародні відносини»**

Силабус освітнього компонента «Вступ до фаху «Міжнародні відносини» підготовки бакалавра, галузі знань 29 міжнародні відносини, спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», за освітньо-професійною програмою «Міжнародні відносини».

Розробник: Коцан Наталія Несторівна, професор-завідувач кафедри, доктор географічних наук, професор

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

кандидат економічних наук, доцент кафедри міжнародних відносин і регіональних студій

доц. Балак І.О.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри міжнародних відносин і регіональних студій

протокол № 1 від 30 серпня 2024 р.

Завідувач кафедри:

проф. Н. Н. Коцан

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	галузі знань 029 «Міжнародні відносини» спеціальність 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» Освітньо-професійна програма «Міжнародні відносини» освітній ступінь «бакалавр»	Нормативна
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання 1
		Семестр 1
		Лекції 26 год.
		Практичні (семінарські) 20 год.
		Консультації 8 год.
ІНДЗ: немає		Самостійна робота 66 год.
	Форма контролю: залік	
Мова викладання		Українська

II. Інформація про викладача

ПП Коцан Наталія Несторівна

Науковий ступінь доктор географічних наук

Вчене звання професор

Посада професор, завідувач кафедри міжнародних відносин і регіональних студій

Контактна інформація kotsan.natalia@vnu.edu.ua

Дні занять [ПС-Розклад v.4.0](#)

III. Опис освітнього компонента

АНОТАЦІЯ КУРСУ	Освітній компонент «Вступ до фаху «Міжнародні відносини» покликаний допомогти здобувачам адаптуватися до норм університетської освіти. ОК має на меті дати здобувачам уявлення про вищу освіту в Україні, її структуру й реформування, показати місце в ній класичного університету. Також в результаті вивчення цієї ОК формується уявлення про організацію навчального процесу у ВНУ імені Лесі Українки; здобувачі вивчають принципи формування навчального плану ОПП «Міжнародні відносини»; знайомляться з основами формування індивідуальної освітньої траєкторії та політикою академічної доброчесності. Крім того здобувачі мають можливість сформулювати уявлення про свій майбутній фах, ознайомитись із змістом і характером теоретичної і практичної підготовки політолога-міжнародника.
ПОСТРЕКВІЗИТИ	Теорія міжнародних відносин, та всі ОК професійної підготовки (Зовнішня політика України та національні інтереси, Міжнародні відносини і світова економіка, Основи дипломатії та дипломатичної роботи та ін.)
МЕТА І ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА	Метою курсу є формування у здобувачів цілісного уявлення про міжнародні відносини через засвоєння ними основного понятійно-категоріального апарату фахівця з міжнародних відносин; здобуття навичок застосування форм теоретичного аналізу явищ, подій та фактів формування і розвитку вищої освіти в Україні; зміст і характер теоретичної і практичної підготовки фахівця-міжнародника. Завданнями курсу є вивчення основних підходів до формування компетентностей фахівця-міжнародника, його теоретичної і практичної підготовки, знань, умінь і навичок бакалавра з міжнародних відносин

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

(відповідно до «Стандарту вищої освіти України для бакалаврів»
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/291-Mizhn.vidn.susp-kom.ta.rehion.studiyi-bakalavr.21.01.22.pdf>)

	Інтегральна	Загальні	Фахові
Компетентності	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій, зовнішньополітичної діяльності держав, міжнародних взаємодій між державами, міжнародними організаціями та недержавними акторами, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов та передбачає застосування теорій суспільних наук та спеціальних наукових методів дослідження проблем міжнародних відносин.	ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі і знань про природу і суспільство, та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового образу життя.	СК1. Здатність виокремлювати ознаки та тенденції розвитку, розуміти природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій.
		ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	СК2. Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.
		ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	СК13. Здатність аналізувати діяльність міжнародних недержавних акторів та транснаціональні відносини.
		ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	
		ЗК10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	
		ЗК 14. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.	

Програмні результати	код критерію	Опис
----------------------	--------------	------

	РН 1	РН01. Знати та розуміти природу міжнародних відносин та регіонального розвитку, еволюцію, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики, а також природу та джерела політики держав на міжнародній арені і діяльності інших учасників міжнародних відносин.
	РН 3	Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародним акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці.
	РН 4	Знати принципи, механізми та процеси забезпечення зовнішньої політики держав, взаємодії між зовнішньою та внутрішньою політикою, визначення та реалізації на міжнародній арені національних інтересів держав, процесу формування та реалізації зовнішньополітичних рішень.

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					Форма контролю/Бали
	Усього	у тому числі				
		Лекції	Практ. (Семін.)	Консультації	Самостійна робота	
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1.						
Вища освіта в Україні. Зміст підготовки політолога-міжнародника в закладах вищої освіти						
Тема 1. Класичний університет у структурі вищої освіти в Україні	17	4	2	1	10	ДС,ДБ, Р / 10
Тема 2. Освітній потенціал України	14	2	2		10	ДС,ДБ, Р / 10
Тема 3. Реформування вищої освіти України в контексті європейського процесу	5	2	2	1		ДС,ДБ, Р / 10
Тема 4. Структура державного регулювання системи вищої освіти України	5	2	2	1		ДС,ДБ, Р / 10
Тема 5. ВНУ імені Лесі Українки: структура, функції, організація навчального процесу	14	2	2		10	ДС,ДБ, Р, РЗ/К / 10
Тема 6. Академічна доброчесність та її забезпечення у ВНУ імені Лесі Українки.	5	2	2	1		ДС,ДБ, Р / 10
Тема 7. Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії як спеціальність: структура, освітні програми	14	2	2		10	ДС,ДБ, Р, РЗ/К / 10
Тема 8. Принципи формування навчального плану освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини» спеціальності «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»	12	4	2	1	5	ДС,ДБ, Р, РЗ/К / 10
Тема 9. Зміст і характер	10	2	2	1	5	ДС,ДБ, Р,

теоретичної і практичної підготовки політолога-міжнародника						РЗ/К / 10
Разом за змістовим модулем 1	96	22	18	6	50	90
Змістовий модуль 2.						
Міжнародні відносини: суть, основні категорії та поняття						
Тема 10. Сутність міжнародних відносин та поняттєво-категоріальний апарат фахівця з міжнародних відносин	24	4	2	2	16	ДС,ДБ, Р / 10
Разом за змістовим модулем 2	24	4	2	2	16	10
Усього годин	120	26	20	8	66	100

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ КЕЙСИ ТА ЗАВДАННЯ

1. Ознайомитися з ознаками класичних університетів на основі використання статті Сінельнікової Н.О. «Класичний університет в структурі вищої освіти України» (<https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/4941/>) (10 год. до теми 1)

2. На основі ознайомлення з концепціями розвитку класичних університетів за статтею Медведєва І.А. «Ідея класичного університету: : динаміка ціннісних орієнтацій в контексті державного управління» (http://www.economy.in.ua/pdf/9_2010/25.pdf) виокремити переваги і недоліки кожної з них. (10 год. до теми 2)

3. Ознайомитись із сайтом Волинського національного університету імені Лесі Українки (<https://vnu.edu.ua>). Виокремити структурні частини університету і визначити, які функції вони виконують. (10 балів до теми 4)

4. Написати есе «Що б я хотів змінити у підготовці фахівця-міжнародника» на основі ознайомлення з навчальним планом освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини» факультету міжнародних відносин Волинського національного університету імені Лесі Українки (<https://vnu.edu.ua/uk/all-educations/mizhnarodni-vidnosyny-zatv-plan-2024-r>) (10 год. до теми 8)

5. Підготувати реферат на обрану тематику (10 год. до теми 7):

- 1) Міжнародні відносини як галузь знань про суспільство.
- 2) Структура міжнародних відносин.
- 3) Об'єкт, суб'єкт і предмет в міжнародно-політичній науці.
- 4) Тенденції вивчення міжнародних відносин.
- 5) Закони і закономірності міжнародних відносин.
- 6) Рівні аналізу міжнародних відносин.
- 7) Типологія міжнародних відносин.
- 8) Роль історії й політології у дослідженні міжнародних відносин.
- 9) Міждисциплінарний характер міжнародних відносин.
- 10) Мораль і право в міжнародних відносинах.
- 11) Державні стандарти підготовки фахівців-міжнародників.

- 12) Навчальний план як головний документ з підготовки спеціалістів у галузі міжнародних відносин та зовнішньої політики.
- 13) Підготовка фахівців-міжнародників у вищих навчальних закладах України.
- 14) Інститут міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка як головний навчально-методичний центр з підготовки спеціалістів у сфері міжнародних відносин та зовнішньої політики України.
- 15) Особливості підготовки політологів-міжнародників у Волинському національному університеті імені Лесі Українки.
- 16) Міжнародні зв'язки Волинського національного університету імені Лесі Українки.
- 17) Провідні дослідницькі центри України, які вивчають міжнародні відносини.
- 18) Провідні світові дослідницькі центри, які вивчають міжнародні відносини.
- 19) Сфери діяльності фахівця-міжнародника.
- 20) Специфіка роботи політолога-міжнародника у державних структурах і міжурядових організаціях.
- 21) Особливості роботи спеціаліста з міжнародних відносин у недержавних установах і бізнес-структурах.
- 22) Письмова робота як головна форма організації самостійної роботи студентів ОПП «Міжнародні відносини».
- 23) Типологія письмових студентських робіт.
- 24) Джерела й література з вивчення проблем міжнародних відносин і зовнішньої політики.
- 25) Українські та зарубіжні періодичні видання з міжнародних відносин і зовнішньої політики.
- 26) Інтернет-ресурси з проблем міжнародних відносин і зовнішньої політики.
- 27) Основні поняття з курсу «Вступ до фаху «Міжнародні відносини».

IV. Політика оцінювання

Оцінювання під час семінарських занять оцінювання здійснюється на основі того наскільки здобувач вміє самостійно проаналізувати і передати здобуті знання, перерахування інформації з листка забороняється. Посилання на використані матеріали та ресурси є обов'язковими, кожен здобувач несе особисту відповідальність за академічну доброчесність. Пропущені лекційні заняття не відпрацьовуються, семінарські заняття можуть бути відпрацьованими лише за умови наявності вагомих доказових причин відсутності здобувача. Дедлайн здачі пропущених семінарських занять (за умови вагомих доказових причин) до дня здачі заліку. Максимальна кількість пропусків без вагомих доказових причин – 2.

V. Підсумковий контроль

Формою підсумкового семестрового контролю з даної ОК є залік. Залік виставляється за умови, якщо здобувач виконав усі види навчальної роботи, які визначені силабусом ОК та отримав не менше 60 балів. У цьому випадку завдання із цих видів поточного контролю оцінюються, в діапазоні від 0 до 100 балів. Мінімальна позитивна кількість балів – 60. Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем ті теми, які він пропустив протягом семестру (з поважних причин), таким чином покращивши свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми. У випадку, якщо здобувач освіти набрав менше ніж 60 балів він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів під час ліквідації академічної заборгованості з заліку – 100. Повторне складання заліків, у разі отримання незадовільної оцінки, допускається не більше двох разів із кожного освітнього компонента: один раз викладачеві, другий – комісії, яка створюється деканом факультету.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90 – 100	Зараховано
82-89	
75-81	
67-74	
60-66	
1-59	Незараховано (з можливістю повторного складання)

VI. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Методичне забезпечення	1. Методологія досліджень міжнародних відносин: теорія та практика : навчальний посібник / Волинський національний університет імені Лесі Українки, факультет міжнародних відносин, кафедра міжнародних відносин і регіональних студій. Луцьк : «Вежа-Друк» ; ФОП Гадяк Жанна Володимирівна ; друкарня «Волиньполіграф»ТМ, 2022. 99 с. (Коцан Р.І.). URL: https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/21338 2. Методологічні основи дослідження туризму в регіоні <i>Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії</i>. 2021. No1(9). С. 311–324. DOI 10.29038/2524-2679-2021-01-311-324 (Коцан Р.І., Сахнюк А.) DOI: https://doi.org/10.29038/2524-2679-2021-01-311-324 3. Вступ до фаху «Міжнародні відносини». Навчально-методичний комплекс дисципліни. Луцьк, 2022. 45 с. URL: https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/21279
Основна	1. Закон України «Про вищу освіту». URL: від 28.07.2022 р. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text 2. Мателешко Ю. П. Теорія міжнародних відносин : навч.посіб. Ужгород : Говерла, 2020. 156 с. 3. Офіційний сайт Волинського національного університету імені Лесі Українки: URL: vnu.edu.ua 4. Офіційний сайт МОН: URL: www.mon.ua 5. Якість вищої освіти: теорія і практика: навчально-методичний посібник / за наук. ред. А. Василюк, М. Дей; кол. авторів: А. Василюк, М. Дей, В. Базелюк (та ін.]; НАПН України, Університет менеджменту освіти. Київ; Ніжин: Видавець ПП Лисенко М. М., 2019. 176 с. 6. Eristian Wibisono Universities and smart specialisation in less developed European regions: an evidence-based overview <i>European Spatial Research and Policy</i>. Volume 29 № 1/2022 URL: https://czasopisma.uni.lodz.pl/esrap/article/view/12370
Додаткова	1. Сінельнікова Н.О. «Класичний університет в структурі вищої освіти України» URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/4941/ 2. Медведєва І.А. «Ідея класичного університету: : динаміка ціннісних орієнтацій в контексті державного управління» URL: https://cutt.ly/fL0TdVD 3. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2021–2031 роки. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/09/25/rozvitku-vishchoi-osviti-v-ukraini-02-10-2020.pdf. 4. Сучасний університет – одна з основних частин інноваційної діяльності країни: розпочався третій день всеукраїнського форуму «Україна 30.

Освіта і наука». URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/suchasnij-universitet-odna-z-osnovnih-chastin-innovacijnoyi-diyalnosti-krayini-rozpochavsya-tretij-den-vseukrayinskogo-forumu-ukrayina-30-osvita-i-nauka>.

5. Тарасенко Н. Сучасний стан освітньої реформи в Україні як передумова для подальших трансформацій системи освіти. Шляхи розвитку української науки: суспільний дискурс. 2021. № 6. С. 9–18. URL: <http://nbuviar.gov.ua/images/nauka/2021/06nauka.pdf>.